

Warszawa, dnia 31 maja 2016 r.

Poz. 741

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 25 maja 2016 r.

**w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli
oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego**

Na podstawie art. 85v ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 1268 i 1418 oraz z 2016 r. poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 85 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zwanej dalej „ustawą”, rzecznik dyscyplinarny powołany przez organ, przy którym działa komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, zwany dalej „rzecznikiem dyscyplinarnym”, informuje, w związku z jakim czynem uchybiającym godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6 ustawy, jest prowadzone postępowanie wyjaśniające.

§ 2. Postępowanie wyjaśniające powinno być przeprowadzone bez zbędnej zwłoki.

§ 3. Rzecznik dyscyplinarny w toku postępowania wyjaśniającego:

- 1) dąży do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, badając i uwzględniając wszelkie okoliczności w celu ustalenia, czy został popełniony czyn uchybiający godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6 ustawy, albo czy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 85 ust. 4 ustawy;
- 2) zbiera, przeprowadza, zabezpiecza i utrwała dowody konieczne do wyjaśnienia sprawy, w tym przesłuchuje świadków i zasięga opinii biegłych;
- 3) uzyskuje stanowisko nauczyciela, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, wobec stawianych zarzutów i zebranych dowodów oraz odbiera jego wyjaśnienia, chyba że nauczyciel odmówił złożenia wyjaśnień.

§ 4. O ustanowieniu obrońcy w postępowaniu wyjaśniającym nauczyciel, którego dotyczy to postępowanie, zawiadamia niezwłocznie rzecznika dyscyplinarnego.

§ 5. Wezwania, zawiadomienia, postanowienia rzecznika dyscyplinarnego oraz inne pisma w postępowaniu wyjaśniającym doręcza się za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529 oraz z 2015 r. poz. 1830).

§ 6. O terminie i miejscu przeprowadzenia czynności w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny zawiadamia nauczyciela, którego dotyczy to postępowanie, jego obrońcę oraz dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – tego nauczyciela, jego obrońcę oraz organ prowadzący szkołę.

§ 7. W celu przeprowadzenia dowodów w postępowaniu wyjaśniającym, wzywając nauczyciela, którego dotyczy to postępowanie, świadków i biegłych, w wezwaniu należy oznaczyć rzecznika dyscyplinarnego oraz podać, w jakiej sprawie, w jakim charakterze, czasie i miejscu ma się stawić wzywana osoba i czy jej stawiennictwo jest obowiązkowe.

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

§ 8. Rzecznik dyscyplinarny wyznacza psychologa obecnego przy przesłuchaniu świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 18 lat.

§ 9. 1. Z czynności podejmowanych w toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny lub wyznaczona przez niego osoba sporządza protokół.

2. Protokół zawiera:

- 1) oznaczenie czynności, jej czasu i miejsca;
- 2) imiona i nazwiska osób uczestniczących w czynności oraz charakter, w jakim występują;
- 3) przebieg czynności oraz oświadczenia i wnioski osób uczestniczących w czynności;
- 4) oświadczenie świadka o uprzedzeniu go o odpowiedzialności karnej za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy – w przypadku protokołu przesłuchania świadka;
- 5) stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu czynności.

3. Osoby uczestniczące w czynności mają prawo żądać odczytania ich wypowiedzi wciągniętych do protokołu.

4. W protokole nie zamieszcza się danych dotyczących adresu zamieszkania oraz miejsca pracy świadków uczestniczących w czynności. Dane te zamieszcza się w załączniku do protokołu.

5. Załącznik do protokołu, o którym mowa w ust. 4, oraz inne dokumenty w całości lub w części, w jakiej zawierają dane dotyczące adresu zamieszkania oraz miejsca pracy świadków, przechowuje się w odrębnym załączniku adresowym do akt sprawy, do wiadomości rzecznika dyscyplinarnego, komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, zwanej dalej „komisją pierwszej instancji”, odwoławczej komisji dyscyplinarnej i rzecznika dyscyplinarnego powołanego przez organ, który powołał odwoławczą komisję dyscyplinarną.

6. Protokół podpisują rzecznik dyscyplinarny, osoby uczestniczące w czynności oraz osoba wyznaczona do sporządzenia protokołu.

7. Osoba uczestnicząca w czynności może, podpisując protokół, zgłosić zastrzeżenia co do jego treści. Zastrzeżenia należy wciągnąć do protokołu wraz ze stanowiskiem rzecznika dyscyplinarnego.

§ 10. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny niezwłocznie:

- 1) powiadamia nauczyciela, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające, i jego obrońcę o zakończeniu tego postępowania, udostępnia nauczycielowi do wglądu zebrane dowody oraz umożliwia mu złożenie dodatkowych wyjaśnień;
- 2) przedstawia wyniki postępowania wyjaśniającego organowi, który polecił wszczęcie tego postępowania.

§ 11. 1. Jeżeli dowody zebrane w postępowaniu wyjaśniającym uprawdopodobniają, że nauczyciel, którego dotyczy to postępowanie, popełnił czyn uchybiający godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w art. 6 ustawy, rzecznik dyscyplinarny, za zgodą organu, który go powołał, o której mowa w art. 85 ust. 3 ustawy, sporządza wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i niezwłocznie kieruje go do komisji pierwszej instancji wraz z aktami sprawy.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko nauczyciela, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, datę i miejsce urodzenia, płeć, imiona rodziców, obywatelstwo lub obywatelstwa, miejsce zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku braku tego numeru – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość nauczyciela, miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko, staż pracy pedagogicznej, stopień awansu zawodowego, ostatnią ocenę pracy oraz wykształcenie;
- 2) dokładne określenie zarzucanego czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w art. 6 ustawy, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia;
- 3) proponowaną karę dyscyplinarną;
- 4) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego;
- 5) wykaz dowodów, o których przeprowadzenie podczas rozprawy wnosi rzecznik dyscyplinarny, wraz z określeniem dla każdego dowodu, jakie okoliczności mają być nim udowodnione; wykaz powinien być usystematyzowany według rodzajów czynności dowodowych oraz zawierać odrębną listę, dołączoną do wniosku, określającą imiona i nazwiska świadków, ich adresy zamieszkania oraz miejsca pracy do wiadomości komisji pierwszej instancji;
- 6) datę i podpis rzecznika dyscyplinarnego.

3. We wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego rzecznik dyscyplinarny może wnieść o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków przebywających za granicą lub mających stwierdzić okoliczności, którym nauczyciel, którego dotyczy to postępowanie, w wyjaśnieniach nie zaprzeczył, a okoliczności te nie są tak doniosłe, aby konieczne było przesłuchanie świadków na rozprawie. Wniosek o zaniechanie wezwania i odczytanie na rozprawie zeznań świadków nie może dotyczyć osób, które mają prawo do odmowy zeznań na podstawie art. 182 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. poz. 555, z późn. zm.²⁾).

§ 12. 1. O przekazaniu komisji pierwszej instancji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego zawiadamia się nauczyciela, którego dotyczyło to postępowanie, jego obrońcę oraz dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – tego nauczyciela, jego obrońcę oraz organ prowadzący szkołę.

2. O przekazaniu komisji pierwszej instancji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego dotyczącego czynu naruszającego prawa i dobro dziecka zawiadamia się także Rzecznika Praw Dziecka.

§ 13. 1. Jeżeli zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 85 ust. 4 ustawy, rzecznik dyscyplinarny, za zgodą organu, który go powołał, o której mowa w art. 85 ust. 3 ustawy, wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko nauczyciela, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, datę i miejsce urodzenia, płeć, imiona rodziców, obywatelstwo lub obywatelstwa, miejsce zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku braku tego numeru – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość nauczyciela, miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko, staż pracy pedagogicznej, stopień awansu zawodowego, ostatnią ocenę pracy oraz wykształcenie;
- 2) wskazanie przesłanek umorzenia, o których mowa w art. 85 ust. 4 ustawy;
- 3) uzasadnienie oparte na wynikach postępowania wyjaśniającego;
- 4) datę i podpis rzecznika dyscyplinarnego;
- 5) pouczenie o prawie złożenia zażalenia na postanowienie.

3. Postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego doręcza się nauczycielowi, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, jego obrońcy oraz dyrektorowi szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – temu nauczycielowi, jego obrońcy oraz organowi prowadzącemu szkołę.

4. W przypadku umorzenia postępowania wyjaśniającego dotyczącego czynu naruszającego prawa i dobro dziecka postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego doręcza się także Rzecznikowi Praw Dziecka.

5. W przypadku umorzenia postępowania wyjaśniającego z powodu śmierci nauczyciela postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego pozostawia się w aktach sprawy.

§ 14. Przewodniczący komisji pierwszej instancji kieruje pracami komisji, w szczególności zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do komisji, wyznacza terminy posiedzeń niejawnych i rozpraw oraz protokolantów, a także zapewnia szybki i sprawny przebieg postępowania dyscyplinarnego i zgodność tego postępowania z obowiązującymi przepisami.

§ 15. O ustanowieniu obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym obwiniony zawiadamia niezwłocznie przewodniczącego komisji pierwszej instancji.

§ 16. Wezwania, zawiadomienia, postanowienia i orzeczenia komisji pierwszej instancji oraz inne pisma w postępowaniu dyscyplinarnym doręcza się za potwierdzeniem odbioru przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

§ 17. 1. Komisja pierwszej instancji rozpatruje zażalenie na postanowienie rzecznika dyscyplinarnego o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania, na posiedzeniu niejawnym, w składzie 3 członków.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. poz. 931, z 2000 r. poz. 580, 717, 852 i 1027, z 2001 r. poz. 1071 i 1149, z 2002 r. poz. 676, z 2003 r. poz. 155, 1061 i 1188, z 2004 r. poz. 514, 626, 889, 2405 i 2641, z 2005 r. poz. 70, 461, 680, 821, 1181, 1203, 1363, 1416 i 1479, z 2006 r. poz. 118, 467, 659, 708, 711, 1009, 1013, 1192, 1647 i 1648, z 2007 r. poz. 116, 432, 539, 589, 664, 766, 849 i 903, z 2008 r. poz. 162, 648, 686, 802, 1133, 1308, 1344, 1485, 1571 i 1651, z 2009 r. poz. 39, 104, 171, 585, 716, 1051, 1178, 1323, 1375, 1474 i 1589, z 2010 r. poz. 46, 626, 669, 826, 842, 1228 i 1307, z 2011 r. poz. 245, 246, 273, 654, 678, 829, 1135, 1280, 1430, 1431, 1438 i 1645, z 2012 r. poz. 886, 1091, 1101, 1327, 1426, 1447 i 1529, z 2013 r. poz. 480, 765, 849, 1247, 1262, 1282 i 1650, z 2014 r. poz. 85, 384, 694, 1375 i 1556, z 2015 r. poz. 21, 290, 396, 1185, 1186, 1334, 1788, 1855 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 178 i 437.

2. Skład orzekający wydaje:

- 1) postanowienie o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo
- 2) postanowienie o uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego oraz o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i kieruje sprawę na rozprawę, albo
- 3) postanowienie o uchyleniu postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego oraz o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia w wyznaczonym przez skład orzekający terminie postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek, w jakim ma nastąpić uzupełnienie tego postępowania.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, nauczycielowi, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, jego obrońcy oraz dyrektorowi szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – temu nauczycielowi, jego obrońcy oraz organowi prowadzącemu szkołę.

4. Jeżeli postępowanie wyjaśniające dotyczyło czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, postanowienie, o którym mowa w ust. 2, doręcza się także Rzecznikowi Praw Dziecka.

§ 18. 1. Po otrzymaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący komisji pierwszej instancji kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2. Posiedzenie niejawne powinno się odbyć w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez przewodniczącego komisji pierwszej instancji wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

3. Na posiedzeniu niejawnym skład orzekający wydaje:

- 1) postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i skierowaniu sprawy na rozprawę albo
- 2) postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, albo
- 3) postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia w wyznaczonym przez skład orzekający terminie:
  - a) postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek, w jakim ma nastąpić uzupełnienie tego postępowania, lub
  - b) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wskazując zakres uzupełnienia tego wniosku.

4. Postanowienie, o którym mowa w ust. 3, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, nauczycielowi, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, jego obrońcy oraz dyrektorowi szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – temu nauczycielowi, jego obrońcy oraz organowi prowadzącemu szkołę.

5. Nauczycielowi i jego obrońcy doręcza się wraz z postanowieniem, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, odpis wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

6. Jeżeli zostało wydane postanowienie, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, nauczycielowi i jego obrońcy doręcza się odpis wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, po uzupełnieniu postępowania wyjaśniającego lub po uzupełnieniu tego wniosku, wraz z wezwaniem na rozprawę.

7. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne dotyczy czynu naruszającego prawa i dobro dziecka, postanowienie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, doręcza się także Rzecznikowi Praw Dziecka.

§ 19. 1. Zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego odwoławcza komisja dyscyplinarna rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

2. Skład orzekający wydaje:

- 1) postanowienie o utrzymaniu w mocy postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego albo
- 2) postanowienie o uchyleniu postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego oraz o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i przekazuje akta sprawy przewodniczącemu komisji pierwszej instancji.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2, doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu, nauczycielowi, którego dotyczyło postępowanie wyjaśniające, jego obrońcy oraz dyrektorowi szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, a w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły – temu nauczycielowi, jego obrońcy oraz organowi prowadzącemu szkołę.

4. W przypadku zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego dotyczącego czynu naruszającego prawa i dobro dziecka postanowienie, o którym mowa w ust. 2, doręcza się także Rzecznikowi Praw Dziecka.

§ 20. Komisja pierwszej instancji wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 85j ust. 5 pkt 3 ustawy, na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

§ 21. 1. Przewodniczący komisji pierwszej instancji zawiadamia o terminie rozprawy rzecznika dyscyplinarnego i obrońcę obwinionego oraz wzywa na rozprawę obwinionego, świadków i biegłych.

2. W wezwaniu na rozprawę oznacza się komisję pierwszej instancji orzekającą w sprawie, wymienia się imiona, nazwiska i funkcje członków składu orzekającego oraz podaje się, w jakiej sprawie, w jakim charakterze, czasie i miejscu należy się stawić.

3. Obwinionemu wraz z wezwaniem na rozprawę doręcza się pouczenie o przysługujących mu uprawnieniach, o których mowa w art. 85d ust. 1 oraz art. 85g ust. 1 i 3 ustawy, oraz o skutkach jego niestawiennictwa na rozprawę.

4. Termin rozprawy powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem obwinionemu wezwania na rozprawę a dniem rozprawy upłynęło przynajmniej 14 dni.

5. W razie niezachowania terminu, o którym mowa w ust. 4, na wniosek obwinionego lub jego obrońcy przewodniczący komisji pierwszej instancji wyznacza nowy termin rozprawy.

6. Przewodniczący komisji pierwszej instancji wyznacza psychologa obecnego przy przesłuchaniu świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 18 lat.

§ 22. 1. Wyznaczenie obrońcy z urzędu w przypadku, o którym mowa w art. 85d ust. 2 ustawy, następuje nie później niż na 14 dni przed terminem rozprawy.

2. Przewodniczący komisji pierwszej instancji informuje obwinionego o wyznaczeniu obrońcy z urzędu niezwłocznie po jego wyznaczeniu.

3. Obwiniony może wystąpić z wnioskiem o wyznaczenie innej osoby do pełnienia funkcji obrońcy z urzędu, jeżeli pozostaje z obrońcą z urzędu w stosunku osobistym lub prawnym, który może mieć wpływ na wynik postępowania dyscyplinarnego.

4. Obrońca z urzędu może wystąpić z wnioskiem o zwolnienie go z tej funkcji tylko z ważnych powodów.

5. W przypadku uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 3 lub 4, przewodniczący składu orzekającego wyznacza nowego obrońcę z urzędu. Wyznaczony wcześniej obrońca z urzędu pełni swoje obowiązki do czasu podjęcia czynności przez nowego obrońcę.

§ 23. 1. Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.

2. Przewodniczący składu orzekającego otwiera, prowadzi i zamyka rozprawę.

3. Po otwarciu rozprawy przewodniczący składu orzekającego sprawdza obecność wezwanych osób, poleca świadkom przejście do osobnego pomieszczenia oraz umożliwia rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy zgłoszenie wniosków formalnych. Następnie rzecznik dyscyplinarny odczytuje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, po czym przewodniczący składu orzekającego zwraca się do obwinionego z pytaniem, czy przyznaje się do zarzucanego mu czynu, oraz wzywa go do złożenia wyjaśnień. W dalszej części rozprawy przeprowadza się postępowanie dowodowe, a w szczególności przesłuchuje obwinionego, wezwanych świadków i biegłych oraz w miarę potrzeby odczytuje protokoły przebiegu postępowania wyjaśniającego i inne dokumenty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

4. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, skład orzekający, za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego, może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je w ograniczonym zakresie.

5. Każdego ze świadków przesłuchuje się osobno na sali rozpraw.

6. Obwiniony, jego obrońca i rzecznik dyscyplinarny mają prawo zadawać pytania świadkom i biegłym oraz wypowiadać się co do każdego zeznania świadka, opinii biegłego lub innego dowodu, z zastrzeżeniem art. 85h ust. 5 i 7 ustawy.

7. Do zamknięcia rozprawy rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i jego obrońca mogą zgłaszać wnioski o dopuszczenie nowych dowodów, w tym powołanie biegłych.

8. Skład orzekający jest obowiązany uwzględnić wniosek obwinionego lub jego obrońcy o wezwanie na rozprawę świadka, co do którego rzecznik dyscyplinarny wniósł o odczytanie protokołu z jego zeznań zamiast wzywania na rozprawę, z zastrzeżeniem art. 85h ustawy.

9. Skład orzekający może dopuścić dowody inne niż objęte wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub wnioskami, o których mowa w ust. 7, jeżeli mogą one mieć istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

§ 24. Skład orzekający jest obowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania i wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy.

§ 25. Jeżeli na rozprawie okaże się, że zachodzą istotne braki w materiale dowodowym, których na rozprawie uzupełnić nie można, skład orzekający odracza rozprawę i przekazuje akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia w wyznaczonym przez skład orzekający terminie:

- 1) postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek, w jakim ma nastąpić uzupełnienie tego postępowania, lub
- 2) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wskazując zakres uzupełnienia tego wniosku.

§ 26. 1. Jeżeli na podstawie okoliczności, które zostały ujawnione dopiero w toku rozprawy, rzecznik dyscyplinarny zarzuca obwinionemu czyn nieobjęty wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, skład orzekający odracza rozprawę i przekazuje akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia w wyznaczonym przez skład orzekający terminie:

- 1) postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek, w jakim ma nastąpić uzupełnienie tego postępowania, lub
- 2) wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, wskazując zakres uzupełnienia tego wniosku.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, skład orzekający nie odracza rozprawy, jeżeli rzecznik dyscyplinarny oraz obwiniony wyrażą zgodę na rozpoznanie sprawy w zakresie obejmującym zarzucany czyn nieobjęty wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

§ 27. Przewodniczący składu orzekającego może przerwać rozprawę z ważnych powodów na czas nie dłuższy niż 21 dni. Jeżeli po przerwie skład orzekający uległ zmianie albo upłynęło więcej niż 21 dni, rozprawę prowadzi się od początku. Za zgodą rzecznika dyscyplinarnego oraz obwinionego można prowadzić rozprawę w dalszym ciągu.

§ 28. Po zakończeniu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obwinionemu i jego obrońcy. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny ponownie zabiera głos, należy również udzielić głosu obwinionemu i jego obrońcy. Obwinionemu przysługuje zawsze głos ostatni.

§ 29. 1. Po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i jego obrońcy przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę i skład orzekający przystępuje niezwłocznie do narady i głosowania nad orzeczeniem.

2. W czasie narady i głosowania może być obecny tylko protokolant.
3. Głosowanie odbywa się osobno co do winy i co do kary. Przewodniczący składu orzekającego głosuje ostatni.
4. Przebieg narady i głosowania nie podlega ujawnieniu.

§ 30. 1. Niezwłocznie po zakończeniu głosowania skład orzekający sporządza orzeczenie, o którym mowa w art. 85j ust. 5 ustawy.

2. Orzeczenie, o którym mowa w art. 85j ust. 5 ustawy, zawiera:

- 1) oznaczenie komisji pierwszej instancji oraz datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
- 2) imiona, nazwiska i funkcje członków składu orzekającego oraz imiona i nazwiska rzecznika dyscyplinarnego, obrońcy i protokolanta;
- 3) imię lub imiona i nazwisko obwinionego, datę i miejsce urodzenia, płeć, imiona rodziców, obywatelstwo lub obywatelstwa, miejsce zamieszkania, numer PESEL, a w przypadku braku tego numeru – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość, miejsce zatrudnienia i zajmowane stanowisko, staż pracy pedagogicznej, stopień awansu zawodowego, ostatnią ocenę pracy oraz wykształcenie;
- 4) dokładne określenie czynu zarzucanego obwinionemu przez rzecznika dyscyplinarnego;
- 5) sentencję orzeczenia z określeniem zastosowanych przepisów prawa, przy czym sentencja orzeczenia orzekającego winę i wymierzającego karę zawiera dokładne określenie czynu uznanego przez komisję pierwszej instancji za udowodniony;
- 6) pouczenie o terminie i trybie wniesienia odwołania do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

3. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, nie wyłączając przegłosowanego, ma on jednak prawo złożyć na piśmie zdanie odrębne z uzasadnieniem.

§ 31. 1. Przewodniczący składu orzekającego ogłasza orzeczenie bezpośrednio po naradzie i przytacza ustnie najważniejsze jego motywy.

2. W szczególnych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone na czas nie dłuższy niż 7 dni od dnia zamknięcia rozprawy, przy czym termin ogłoszenia powinien być podany na rozprawie.

3. W terminie 7 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia skład orzekający sporządza na piśmie uzasadnienie orzeczenia. Uzasadnienie powinno zawierać wskazanie faktów, które skład orzekający uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, a także przytoczenie okoliczności, które skład orzekający miał na względzie przy wymiarze kary.

4. Uzasadnienie orzeczenia podpisuje przewodniczący składu orzekającego.

5. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się obwinionemu, jego obrońcy, rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz dyrektorowi szkoły, w której obwiniony jest zatrudniony, a w przypadku gdy obwinionym jest nauczyciel pełniący funkcję dyrektora szkoły – także organowi prowadzącemu szkołę.

§ 32. 1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który zawiera: oznaczenie komisji pierwszej instancji, imiona, nazwiska i funkcje członków składu orzekającego, datę i miejsce rozprawy, imiona i nazwiska osób uczestniczących w rozprawie, treść wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków, opinii biegłych i innych wyników postępowania dowodowego, przytoczenie wniosków i oświadczeń rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i jego obrońcy, wymienienie postanowień składu orzekającego, stwierdzenie innych okoliczności dotyczących przebiegu rozprawy oraz informację o treści orzeczenia.

2. Protokół podpisują niezwłocznie przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

3. Skreślenia oraz poprawki i uzupełnienia poczynione w protokole wymagają omówienia podpisanego przez osoby podpisujące protokół.

4. Rzecznik dyscyplinarny, obwiniony i jego obrońca mogą złożyć wniosek o sprostowanie protokołu, wskazując na nieścisłości i opuszczenia.

5. Przewodniczący składu orzekającego po wysłuchaniu protokolanta może zarządzić sprostowanie protokołu; w przeciwnym razie w przedmiocie sprostowania protokołu orzeka, po wysłuchaniu protokolanta, skład orzekający, który rozpoznawał sprawę.

6. Postanowienie składu orzekającego jest ostateczne.

7. Jeżeli nie można utworzyć tego samego składu orzekającego, postanowienie nie zapada, a poszczególni członkowie składu orzekającego oraz protokolant składają do akt sprawy oświadczenie co do zasadności wniosku o sprostowanie.

8. W razie uwzględnienia wniosku należy w sprostowanym protokole umieścić odpowiednią wzmiankę, którą podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

9. Wniosek o sprostowanie protokołu pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli został złożony po wysłaniu akt sprawy do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio do protokołu z posiedzenia niejawnego.

§ 33. 1. Odwołanie od orzeczenia komisji pierwszej instancji składa się w 3 egzemplarzach.

2. Przewodniczący komisji pierwszej instancji przesyła odwołanie w terminie 14 dni od dnia jego złożenia do odwoławczej komisji dyscyplinarnej wraz z aktami sprawy oraz ze stwierdzeniem, czy odwołanie zostało wniesione w terminie. Odwołanie przewodniczący komisji pierwszej instancji przesyła odpowiednio rzecznikowi dyscyplinarnemu albo obwinionemu i jego obrońcy.

§ 34. Odwoławcza komisja dyscyplinarna rozpatruje zażalenie na postanowienie o odrzuceniu odwołania, o którym mowa w art. 85k ust. 3 ustawy, na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

§ 35. 1. Na uzasadniony wniosek rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy o przywrócenie uchylonego terminu do wniesienia odwołania przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej może przywrócić termin do wniesienia odwołania, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że uchybienie nastąpiło na skutek przeszkody niezawinionej przez osobę składającą wniosek o przywrócenie terminu.

2. Wniosek o przywrócenie terminu składa się wraz z odwołaniem w terminie 7 dni od dnia ustania przeszkody.

3. Na postanowienie przewodniczącego odwoławczej komisji dyscyplinarnej o odmowie przywrócenia terminu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia do odwoławczej komisji dyscyplinarnej.

4. Odwoławcza komisja dyscyplinarna rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

5. Postanowienie odwoławczej komisji dyscyplinarnej jest ostateczne.

§ 36. 1. Przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione w terminie:

- 1) wyznacza skład orzekający i kieruje sprawę na posiedzenie niejawne albo wyznacza termin rozprawy;
- 2) wzywa na rozprawę świadków i biegłych wskazanych w odwołaniu.

2. Przewodniczący odwoławczej komisji dyscyplinarnej wyznacza psychologa obecnego przy przesłuchaniu świadka, który w chwili przesłuchania nie ukończył 18 lat.

§ 37. Przepisy dotyczące postępowania przed komisją pierwszej instancji stosuje się odpowiednio w postępowaniu przed odwoławczą komisją dyscyplinarną, chyba że przepisy § 38–43 stanowią inaczej.

§ 38. W posiedzeniach niejawnych oraz w rozprawach przed odwoławczą komisją dyscyplinarną uczestniczy rzecznik dyscyplinarny powołany przez organ, który powołał odwoławczą komisję dyscyplinarną.

§ 39. Odwoławcza komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 85j ust. 5 pkt 3 ustawy, na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

§ 40. Niezależnie od zarzutów podniesionych w odwołaniu odwoławcza komisja dyscyplinarna na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków wydaje orzeczenie o uchyleniu orzeczenia komisji pierwszej instancji, jeżeli:

- 1) w wydaniu orzeczenia brała udział osoba nieuprawniona albo podlegająca wyłączeniu na podstawie art. 82 ustawy;
- 2) postępowanie wyjaśniające prowadziła osoba nieuprawniona albo podlegająca wyłączeniu na podstawie art. 84 ustawy;
- 3) skład orzekający komisji pierwszej instancji był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z jego członków nie był obecny na całej rozprawie;
- 4) orzeczenie zapadło z naruszeniem zasady większości głosów lub nie zostało podpisane przez którąkolwiek z osób biorących udział w jego wydaniu;
- 5) obwiniony w postępowaniu przed komisją pierwszej instancji nie miał obrońcy w przypadku, o którym mowa w art. 85d ust. 2 ustawy.

§ 41. Rozprawę przed odwoławczą komisją dyscyplinarną rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym przewodniczący lub wyznaczony przez niego członek składu orzekającego przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania dyscyplinarnego, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty oraz okoliczności faktyczne sprawy, a także informuje rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i jego obrońcę o dopuszczonych dowodach.

§ 42. Odwołania wniesionego przez rzecznika dyscyplinarnego na korzyść obwinionego nie można cofnąć bez zgody obwinionego.

§ 43. Przed zamknięciem rozprawy przed odwoławczą komisją dyscyplinarną przewodniczący składu orzekającego udziela głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obwinionemu i jego obrońcy, przy czym pierwszy głos przysługuje obwinionemu.

§ 44. Odwoławcza komisja dyscyplinarna rozpatruje zażalenie na postanowienie o zawieszeniu postępowania dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 85f ust. 2 ustawy, na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

§ 45. 1. Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego rozpatruje komisja dyscyplinarna, która wydała prawomocne orzeczenie, na posiedzeniu niejawnym w składzie 3 członków.

2. W przypadku ponownego rozpatrywania sprawy przez komisję pierwszej instancji do składu orzekającego nie mogą być wyznaczeni członkowie komisji, którzy uprzednio orzekali w sprawie.

§ 46. Postanowienie o wznowieniu postępowania dyscyplinarnego doręcza się obwinionemu, jego obrońcy, rzecznikowi dyscyplinarnemu powołanemu przez organ, który powołał komisję pierwszej instancji, a jeżeli prawomocne orzeczenie wydała odwoławcza komisja dyscyplinarna – także rzecznikowi dyscyplinarnemu powołanemu przez organ, który powołał tę komisję, a po śmierci obwinionego lub gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego poczytalności – także osobie, o której mowa w art. 85n ust. 4 ustawy, na wniosek której postępowanie dyscyplinarne zostało wznowione.

§ 47. W przypadku wznowienia postępowania z przyczyn, o których mowa w art. 85n ust. 1 pkt 2 ustawy, komisja pierwszej instancji przeprowadza postępowanie dowodowe albo przekazuje akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia, w wyznaczonym przez skład orzekający terminie, postępowania wyjaśniającego, wskazując kierunek, w jakim ma nastąpić uzupełnienie tego postępowania.

§ 48. Listy obrońców z urzędu sporządzone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 668) postępowań dyscyplinarnych prowadzonych przez komisje dyscyplinarne, o których mowa w art. 10 ust. 1 tej ustawy, do końca kadencji tych komisji.

§ 49. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 maja 2016 r.

Minister Edukacji Narodowej: *wz. T. Wargocka*